

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยประเภทหาความสัมพันธ์เชิงทำนาย (Predictive descriptive design) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย การเรียนรู้ตลอดชีวิต ความสุข กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม 2) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย การเรียนรู้ตลอดชีวิต ความสุข กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ 3) ตัวแปรที่สามารถร่วมกันพยากรณ์ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โดยมีขั้นตอนดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ศึกษาคือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลผู้ป่วยในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหมที่มีขนาดเตียงมากกว่า 200 เตียง ซึ่งมีจำนวน 7 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า โรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ โรงพยาบาลจันทบุรีเบกษา โรงพยาบาลอานันทมหิดล และโรงพยาบาลค่ายสุรนารี ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสำรวจข้อมูลประชากรจากฝ่ายกำลังพลของแต่ละโรงพยาบาล เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2552 พบว่า มีจำนวนประชากรทั้งหมด 2,907 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลผู้ป่วยในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหมที่มีขนาดเตียงมากกว่า 200 เตียง ตลอดจนมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหมมาแล้วอย่างน้อย 1 ปี นับจนถึงวันที่เก็บรวบรวมข้อมูลและยินยอมเข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้ โดยมีวิธีดำเนินการในการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. กำหนดขนาดตัวอย่าง โดยคำนวณจากสูตร Yamane (1970)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อกำหนดระดับความมีนัยสำคัญเป็น .05

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (5%)

$$\text{แทนค่าในสูตรได้ดังนี้ } n = \frac{2907}{1 + 2907(0.05)^2}$$

$$n = 352$$

จากการคำนวณโดยแทนค่าในสูตรได้ขนาดของตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 352 คน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 10 เพื่อทดแทนกรณีที่เป็นแบบสอบถาม ไม่สมบูรณ์ จึงได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 388 คน

2. การสุ่มตัวอย่าง ทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 สุ่มตัวอย่างโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงกลาโหมที่มีขนาดเตียงมากกว่า 200 เตียงจากแต่ละสังกัด ได้แก่ โรงพยาบาลสังกัดกองทัพบก 3 แห่ง โรงพยาบาลสังกัดกองทัพเรือ 2 แห่ง โรงพยาบาลสังกัดกองทัพอากาศ 2 แห่ง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย ด้วยการจับฉลากแบบไม่ แทนที่ โดยใช้วิธีสุ่มมาร้อยละ 50 ของจำนวนโรงพยาบาลในแต่ละสังกัด ได้โรงพยาบาลสังกัด กองทัพบก 2 แห่ง คือ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า โรงพยาบาลอานันทมหิดล โรงพยาบาลสังกัด กองทัพเรือ 1 แห่งคือโรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ โรงพยาบาลสังกัดกองทัพอากาศ 1 แห่ง คือโรงพยาบาลจันทบุรุษศึกษา คำนวณหากลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงพยาบาล ตามสัดส่วนประชากรในแต่ละโรงพยาบาล ดังตารางที่ 1 โดยใช้สูตร

$$\frac{\text{กลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงพยาบาล}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมดของโรงพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง}} = \frac{\text{จำนวนประชากรของโรงพยาบาล} \times \text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมดของโรงพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง}}$$

ขั้นที่ 2 สุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานมาแล้วไม่ต่ำกว่า 1 ปี ในแต่ละโรงพยาบาล โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling) ด้วยการจับฉลากรายชื่อของพยาบาลวิชาชีพในแต่ละโรงพยาบาล แบบไม่ใส่คืนให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามที่คำนวณไว้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงพยาบาล

โรงพยาบาล	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
สังกัดกองทัพบก		
โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า	649	174
โรงพยาบาลอานันทมหิดล	121	33
โรงพยาบาลค่ายสุรนารี	87	-
สังกัดกองทัพเรือ		
โรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า	630	-
โรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์	586	158
สังกัดกองทัพอากาศ		
โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช	750	-
โรงพยาบาลจันทบุรีเบกษา	84	23
รวม	2907	388

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน สถานภาพการสมรส แผนกที่ปฏิบัติงาน คำถามเป็นแบบเติมคำและเลือกตอบ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ผู้วิจัยใช้แนวคิดของ Meretoja et al. (2004) และการทบทวนวรรณกรรมเป็นแนวทางในการสร้าง

แบบสอบถาม ซึ่งครอบคลุมความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลประจำการ 6 ด้าน คือ

1) การประเมินและวินิจฉัยทางการพยาบาล 2) การช่วยเหลือและบำบัดทางการพยาบาล 3) การสอนและให้คำปรึกษา 4) การจัดการสถานการณ์ 5) การประกันคุณภาพ 6) การบริหาร ได้คำถาม 40 ข้อ ดังนี้

ด้านการประเมินและวินิจฉัยทางการพยาบาล	จำนวน 7 ข้อ
ด้านการช่วยเหลือและบำบัดทางการพยาบาล	จำนวน 8 ข้อ
ด้านการสอนและให้คำปรึกษา	จำนวน 6 ข้อ

ด้านการจัดการสถานการณ์ จำนวน 6 ข้อ

ด้านการประกันคุณภาพ จำนวน 7 ข้อ

ด้านการบริหาร จำนวน 6 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยมี

เกณฑ์ให้คะแนน

ปฏิบัติมากที่สุด	หมายถึง	ได้ปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ ให้ 5 คะแนน
ปฏิบัติมาก	หมายถึง	ได้ปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นบ่อยครั้ง ให้ 4 คะแนน
ปฏิบัติปานกลาง	หมายถึง	ได้ปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นบางส่วน ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติน้อย	หมายถึง	ได้ปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นเป็นบางส่วน ให้ 2 คะแนน
ไม่ได้ปฏิบัติ	หมายถึง	ไม่ได้ปฏิบัติการพยาบาลที่ตรงกับข้อความนั้น ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การแปลค่าคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแปลคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล ตั้งแต่ระดับต่ำมากถึงระดับสูงมาก โดยมีการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยเป็น 5 ระดับตามเกณฑ์ของ ประคอง กรรณสูต (2542) ดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
4.50-5.00	พยาบาลวิชาชีพมีความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูงมาก
3.50-4.49	พยาบาลวิชาชีพมีความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง
2.50-3.49	พยาบาลวิชาชีพมีความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง
1.50-2.49	พยาบาลวิชาชีพมีความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับต่ำ
1.00-1.49	พยาบาลวิชาชีพมีความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับต่ำมาก

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามโดยใช้แนวคิดภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ Avolio and Bass (2004) และนำข้อคำถามจากงานวิจัยของ สุมิตรา ศรีอินทร์ (2550) มาปรับใช้เพื่อให้เข้ากับบริบทการศึกษาในครั้งนี้ ได้คำถาม 22 ข้อ แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ จำนวน 3 ข้อ
3. ด้านการกระตุ้นปัญญา จำนวน 7 ข้อ
4. ด้านการเป็นปัจเจกบุคคล จำนวน 7 ข้อ

ข้อคำถามทุกข้อเป็นคำถามเชิงบวก ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating scale) 5 ระดับ การให้คะแนนให้ตามระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามโดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ปฏิบัติมากที่สุด	หมายถึง	ได้ปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ ให้ 5 คะแนน
ปฏิบัติมาก	หมายถึง	ได้ปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นบ่อยครั้ง ให้ 4 คะแนน
ปฏิบัติปานกลาง	หมายถึง	ได้ปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นบางส่วน ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติน้อย	หมายถึง	ได้ปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นเป็นบางส่วน ให้ 2 คะแนน
ไม่ได้ปฏิบัติ	หมายถึง	ไม่ได้ปฏิบัติการพยายามที่ตรงกับข้อความนั้น ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การแปลค่าคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแปลคะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ระดับต่ำมากถึงระดับสูงมาก โดยมีการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยเป็น 5 ระดับตามเกณฑ์ของ ประคอง กรรณสูต (2542) ดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
4.50-5.00	หัวหน้าหอผู้ป่วยมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับสูงมาก
3.50-4.49	หัวหน้าหอผู้ป่วยมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับสูง
2.50-3.49	หัวหน้าหอผู้ป่วยมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับปานกลาง
1.50-2.49	หัวหน้าหอผู้ป่วยมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับต่ำ
1.00-1.49	หัวหน้าหอผู้ป่วยมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับต่ำมาก

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามจากการทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต สาระสำคัญจากแนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตของ Hojat et al. (2006) แบบสอบถามประกอบด้วยข้อคำถามเชิงบวกใน 4 ด้าน รวม 19 ข้อดังนี้

1. ด้านความเชื่อและเหตุแรงจูงใจในการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านการร่วมกิจกรรมวิชาการ จำนวน 6 ข้อ
3. ด้านการหาโอกาสเรียนรู้ จำนวน 4 ข้อ
4. ด้านการเพิ่มทักษะทางเทคนิคในการสืบค้นข้อมูล จำนวน 4 ข้อ

ลักษณะข้อคำถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ การให้คะแนนให้ตามระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

ปฏิบัติมากที่สุด	หมายถึง	ได้ปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ ให้ 5 คะแนน
ปฏิบัติมาก	หมายถึง	ได้ปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นบ่อยครั้ง ให้ 4 คะแนน
ปฏิบัติปานกลาง	หมายถึง	ได้ปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นบางส่วน ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติน้อย	หมายถึง	ได้ปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นเป็นบางส่วน ให้ 2 คะแนน
ไม่ได้ปฏิบัติ	หมายถึง	ไม่ได้ปฏิบัติตรงตามที่ตรงกับข้อความนั้น ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การแปลค่าคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแปลคะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ระดับต่ำมากถึงระดับสูงมาก โดยมีการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยเป็น 5 ระดับตามเกณฑ์ของ ประคอง กรรณสูต (2542) ดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
4.50-5.00	พยาบาลวิชาชีพมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตอยู่ในระดับสูงมาก
3.50-4.49	พยาบาลวิชาชีพมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตอยู่ในระดับสูง
2.50-3.49	พยาบาลวิชาชีพมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง
1.50-2.49	พยาบาลวิชาชีพมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตอยู่ในระดับต่ำ
1.00-1.49	พยาบาลวิชาชีพมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตอยู่ในระดับต่ำมาก

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามความสุขของพยาบาลวิชาชีพ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามของกรมสุขภาพจิตซึ่งสร้างขึ้นเพื่อประเมินความสุขของบุคคล ตามดัชนีชี้วัดสุขภาพจิตคนไทย ฉบับสั้น Version 2007 (อภิชัย มงคล และคณะ, 2552) ประกอบด้วยข้อคำถามใน 4 ด้านจำนวน 15 ข้อ ดังนี้

1. สภาพจิตใจ จำนวน 4 ข้อ
2. สมรรถภาพของจิตใจ จำนวน 5 ข้อ
3. คุณภาพของจิตใจ จำนวน 3 ข้อ
4. ปัจจัยสนับสนุน จำนวน 3 ข้อ

การให้คะแนนและการแปลผลค่าปกติ พัฒนาจากเกณฑ์ดัชนีชี้วัดสุขภาพจิตคนไทย ฉบับสั้น Version 2007 ของกรมสุขภาพจิต แบ่งการให้คะแนนเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ข้อคำถามเชิงบวก จำนวน 12 ข้อ ได้แก่ข้อ 1-2, ข้อ 6-7, ข้อ 8-9 และข้อ 10-15 ซึ่งแต่ละข้อให้คะแนนดังต่อไปนี้

มากที่สุด	หมายถึง	เคยมีเหตุการณ์ อาการ ความรู้สึก หรือเห็นด้วยกับเรื่องนั้น มากที่สุด มีคะแนนเท่ากับ 4 คะแนน
มาก	หมายถึง	เคยมีเหตุการณ์ อาการ ความรู้สึก หรือเห็นด้วยกับเรื่องนั้นมาก คะแนนเท่ากับ 3 คะแนน
เล็กน้อย	หมายถึง	เคยมีเหตุการณ์ อาการ ความรู้สึก หรือเห็นด้วยกับเรื่องนั้นเพียง เล็กน้อย มีคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน
ไม่เลย	หมายถึง	ไม่เคยมีเหตุการณ์ อาการ ความรู้สึก หรือไม่เห็นด้วยกับเรื่องนั้น มีคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

กลุ่มที่ 2 ข้อคำถามเชิงลบ 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 3-5 ซึ่งแต่ละข้อให้คะแนนดังต่อไปนี้

มากที่สุด	หมายถึง	เคยมีเหตุการณ์ อาการ ความรู้สึก หรือเห็นด้วยกับเรื่องนั้น มากที่สุด มีคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน
มาก	หมายถึง	เคยมีเหตุการณ์ อาการ ความรู้สึก หรือเห็นด้วยกับเรื่องนั้นมาก มีคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน
เล็กน้อย	หมายถึง	เคยมีเหตุการณ์ อาการ ความรู้สึก หรือเห็นด้วยกับเรื่องนั้นเพียง เล็กน้อย มีคะแนนเท่ากับ 3 คะแนน
ไม่เลย	หมายถึง	ไม่เคยมีเหตุการณ์ อาการ ความรู้สึก หรือไม่เห็นด้วยกับเรื่องนั้น มีคะแนนเท่ากับ 4 คะแนน

เกณฑ์การแปลค่าคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามความสุข ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแปลคะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ระดับต่ำถึงระดับสูง โดยมีการแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยเป็น 3 ระดับตามเกณฑ์ของ ประคอง กรรณสูต (2542) ดังนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
2.8-4.0 คะแนน	หมายถึง พยาบาลวิชาชีพมีความสุขในระดับสูง
1.4-2.7 คะแนน	หมายถึง พยาบาลวิชาชีพมีความสุขในระดับปานกลาง
1.0-1.3 คะแนน	หมายถึง พยาบาลวิชาชีพมีความสุขในระดับต่ำ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความเที่ยงของแบบสอบถาม ที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. การหาความตรงตามเนื้อหา (Content validity)

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา ความครอบคลุม และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วพร้อมโครงร่างวิจัยฉบับย่อซึ่งมีคำนิยามเชิงปฏิบัติการของตัวแปรที่ศึกษาให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีคุณสมบัติคือเป็นผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการวิจัย มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องที่ผู้วิจัยศึกษา จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความชัดเจนของภาษา ความครอบคลุมในเนื้อหา ความเหมาะสมของการวัด การพิจารณาความตรงตามเนื้อหาพิจารณาจากความสอดคล้องระหว่างสาระคำถามกับสาระของมิติที่วัด และนำผลการพิจารณา คำนวณหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาหรือ CVI (Content Validity Index) ซึ่งกำหนดระดับการแสดงความคิดเห็นเป็น 4 ระดับ โดยแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

ไม่สอดคล้อง (1)	หมายถึง	คำถาม ไม่สอดคล้องกับคำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย
สอดคล้องน้อย (2)	หมายถึง	คำถามบางส่วนสอดคล้องกับคำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย (ต้องการการปรับปรุง)
ค่อนข้างสอดคล้อง (3)	หมายถึง	คำถามค่อนข้างสอดคล้องกับคำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย
สอดคล้องมาก (4)	หมายถึง	คำถามสอดคล้องกับคำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย
- โดยคำนวณจากสูตร (Davis, 1992 อ้างถึงใน บุญใจ ศรีสถิตยสุนทร, 2550, หน้า 224)

ดังนี้

$$CVI = \frac{\text{จำนวนคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านให้ความคิดเห็นในระดับ 3 และ 4}}{\text{จำนวนคำถามทั้งหมด}}$$

เกณฑ์ที่ใช้ตัดสินคุณภาพของเครื่องมือ ใช้เกณฑ์ $CVI = .80$ ขึ้นไป จากการรวบรวมข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน พบว่าจำนวนข้อคำถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นในระดับ 3 และ 4 ของแบบสอบถามความสามารถในการปฏิบัติงาน แบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย แบบสอบถามการเรียนรู้ตลอดชีวิต แบบสอบถามความสุข มีค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา หรือ CVI เท่ากับ .86, .86, .94, .86 ตามลำดับ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาปรับแก้ไขตามคำแนะนำและขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องในการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ จำนวน 40 ข้อ มีการปรับปรุงการใช้ภาษา 38 ข้อ ปรับความชัดเจนของภาษา 4 ข้อ และตัดข้อคำถามที่ไม่ชัดเจนออก 2 ข้อ โดยที่โครงสร้างเนื้อหาไม่เปลี่ยนแปลง เหลือข้อคำถามจำนวน 38 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย จำนวน 22 ข้อ มีการปรับปรุงการใช้ภาษา 1 ข้อ ปรับความชัดเจนของภาษา 2 ข้อ โดยที่โครงสร้างเนื้อหาไม่เปลี่ยนแปลง

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการเรียนรู้ตลอดชีวิต จำนวน 19 ข้อ มีการปรับปรุงการใช้ภาษา 1 ข้อ โดยที่โครงสร้างเนื้อหาไม่เปลี่ยนแปลง

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามความสุข จำนวน 15 ข้อ มีการปรับปรุงการใช้ภาษา 4 ข้อ ปรับความชัดเจนของภาษา 11 ข้อ เพิ่มข้อความถาม 3 ข้อ โดยที่โครงสร้างเนื้อหาไม่เปลี่ยนแปลง รวมข้อความถามของแบบสอบถามความสุขที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 18 ข้อ ประกอบด้วยข้อความเชิงบวก 15 ข้อ ได้แก่ข้อ 1-2 และข้อ 6-18 และข้อความเชิงลบ 3 ข้อ ได้แก่ข้อ 3-5

2. การหาความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability)

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบความตรงจากผู้ทรงคุณวุฒิและได้ปรับปรุงแก้ไข และผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับพยาบาลวิชาชีพที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ พยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า จำนวน 30 คน นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) และใช้เกณฑ์ความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคที่ .70 ขึ้นไป โดยแบบสอบถามความสามารถในการปฏิบัติงานแบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย แบบสอบถามการเรียนรู้ตลอดชีวิตแบบสอบถามความสุข ได้ค่าความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ .95, .98, .90, .89 ตามลำดับ (ดังตารางที่ 2) ซึ่งเมื่อพิจารณาค่าที่ได้ไม่มีข้อความที่ต้องปรับปรุงหรือตัดออกเนื่องจากเป็นค่าที่อยู่ในเกณฑ์ยอมรับได้ จึงนำแบบสอบถามชุดนี้ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริง

ตารางที่ 2 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม

แบบสอบถาม	ค่าความเชื่อมั่น
	กลุ่มทดลอง (N = 30)
ส่วนที่ 1 แบบสอบถามความสามารถในการปฏิบัติงาน	.95
ด้านการประเมินและวินิจฉัยทางการพยาบาล	.86
ด้านการช่วยเหลือและบำบัดทางการพยาบาล	.80
ด้านการสอนและให้คำปรึกษา	.88

ตารางที่ 2 (ต่อ)

แบบสอบถาม	ค่าความเชื่อมั่น
	กลุ่มทดลอง (N = 30)
ด้านการจัดการสถานการณ์	.87
ด้านการประกันคุณภาพ	.84
ด้านการบริหาร	.88
ส่วนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย	.98
ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	.93
ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	.89
ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	.94
ด้านการเป็นปัจเจกบุคคล	.96
ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการเรียนรู้ตลอดชีวิต	.90
ด้านความเชื่อและเหตุจูงใจในการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ	.86
ด้านการร่วมกิจกรรมวิชาการ	.79
ด้านการหาโอกาสเรียนรู้	.84
ด้านการเพิ่มทักษะทางเทคนิคในการสืบค้นข้อมูล	.91
ส่วนที่ 4 แบบสอบถามความสุข	.89
ด้านสภาพจิตใจ	.79
ด้านสมรรถภาพของจิตใจ	.85
ด้านคุณภาพของจิตใจ	.89
ด้านปัจจัยสนับสนุน	.80

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยนี้ได้ผ่านการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา คณะกรรมการวิจัย และจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ กรมแพทยทหารเรือ และคณะกรรมการพิจารณาโครงการวิจัย กรมแพทยทหารบก ซึ่งผู้วิจัยกำหนดมาตรการป้องกันผลกระทบด้านจริยธรรมที่อาจเกิดขึ้นกับกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. การป้องกันการละเมิดสิทธิของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับการชี้แจงวัตถุประสงค์ และประโยชน์ของการวิจัยรวมทั้งสิทธิในการตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัย โดยไม่มีผลใด ๆ ต่อการปฏิบัติงาน มีอิสระและสมัครใจในการตอบแบบสอบถามโดยไม่มีการบังคับ มีอิสระในการแสดงความคิดเห็นในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง

2. การรักษาความลับของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามถือเป็นความลับและข้อมูลจะใส่ซองปิดผนึกก่อนส่งกลับคืนผู้วิจัย การนำเสนอข้อมูลต่าง ๆ ไม่มีการเปิดเผยชื่อ นามสกุล และนำเสนอในภาพรวมและทำลายเมื่อสิ้นสุดการวิจัย หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการวิจัย ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถสอบถามผู้วิจัยได้ตลอดเวลา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยมีขั้นตอนดังนี้ คือ

1. ขออนุมัติการทำวิจัยจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา คณะกรรมการวิจัย และจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ กรมแพทย์ทหารเรือ และคณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการวิจัย กรมแพทย์ทหารบก ผ่านกระบวนการกลั่นกรองของคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย

2. ขออนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา คณะกรรมการวิจัย และจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ กรมแพทย์ทหารเรือ และคณะอนุกรรมการพิจารณาโครงการวิจัย กรมแพทย์ทหารบก พร้อมทั้งโครงร่างฉบับย่อ ตัวอย่างเครื่องมือในการวิจัย เสนอต่อผู้อำนวยการโรงพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากพยาบาลวิชาชีพที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3. หลังจากได้รับการอนุมัติให้เก็บรวบรวมข้อมูลได้แล้ว ผู้วิจัยไปพบผู้อำนวยการกองการพยาบาลหรือประสานงานกับผู้รับผิดชอบแต่ละแห่งเพื่อแนะนำตัว ชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธื่อดำเนินการวิจัย การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ส่งแบบสอบถามพร้อมใบเชิญยินยอมเข้าร่วมการวิจัย และเอกสารชี้แจงข้อมูลแก่ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย โดยผ่านทางผู้อำนวยการกองการพยาบาล ให้ระยะเวลาในการตอบแบบสอบถาม 2 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืนจากกองการพยาบาลหรือส่งกลับทางไปรษณีย์ ผู้วิจัยใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 3 เดือน ตั้งแต่เดือนตุลาคม ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2554

5. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 380 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.93 ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน แผนกที่ปฏิบัติงาน วิเคราะห์โดยสถิติการแจกแจงความถี่ และร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย การเรียนรู้ตลอดชีวิต ความสุขกับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และประเมินระดับค่าเฉลี่ย
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย การเรียนรู้ตลอดชีวิต ความสุข กับความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) และทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ใช้เกณฑ์เปรียบเทียบระดับความสัมพันธ์ โดยแปลความหมายดังนี้ (บุญใจ ศรีสถิตยัณราภรณ์, 2550)

ค่า $r = \pm 1.00$	หมายความว่า	ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์
ค่า $r > .70$	หมายความว่า	ตัวแปรมีความสัมพันธ์ในระดับสูง
ค่า $r = \pm .30-.70$	หมายความว่า	ตัวแปรมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
ค่า $r < .30$	หมายความว่า	ตัวแปรมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
ค่า $r = 0$	หมายความว่า	ตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กัน

เครื่องหมาย + หรือ - แสดงถึงความสัมพันธ์ ดังนี้

ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นบวก หมายถึง ตัวแปรทั้งสองมีลักษณะเพิ่มหรือลดตามกัน ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็นลบ หมายถึง ตัวแปรทั้งสองมีลักษณะเพิ่มหรือลดตรงข้ามกัน

4. วิเคราะห์หาตัวแปรที่ร่วมกันพยากรณ์ความสามารถในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple regression) ด้วยวิธีวิเคราะห์การถดถอยแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) ตามขั้นตอน

4.1 คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์

4.2 ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณโดยสถิติการ

ทดสอบค่ารวมเอฟ (Overall F-test statistic)

4.3 คำนวณค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ (b) ในรูปคะแนนดิบ

4.4 คำนวณค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ (Beta) ในรูปข้อมูลมาตรฐาน

4.5 ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรพยากรณ์โดยทดสอบ

ค่าที (t-test)

4.6 คำนวณค่าคงที่ของสมการพยากรณ์

4.7 สร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน (Beta)

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University